

סֵדֶר הַלְמוּד לְיוֹם ט"ז תְּשׁוּרִי (ב' סוכות)

סֵדֶר לְקוּטִי פּוֹחֵר"ן הַיּוֹמִי:

וְעַל-פִּי סוּד נֶעְלָם בְּזֶה סוּד כְּוֹנֵת אֱלוֹל הַנ"ל, כִּי בָקִי הוּא בְּחִינַת שֵׁם יב"ק הַנ"ל, שֶׁהוּא אוֹתִיּוֹת בָּקִי (עֵיין זוּהַר מִשְׁפָּטִים קט"ז, וְזוּהַר פִּנְחָס רכ"ג). וְזֶה שְׁזוּכָה לְשָׁנֵי הַבְּקִיאוֹת הַנ"ל, שֶׁהֵם שְׁתֵּי פְעָמִים בָּקִי, דְּהֵינּוּ בָּקִי בְּרָצוּא בָּקִי בְּשׁוֹב, עַל-יְדֵי-זֶה זוּכָה לְדַרְךְ הַתְּשׁוּבָה, כִּי שְׁתֵּי פְעָמִים בָּקִי, שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁתֵּי פְעָמִים יב"ק, הַנ"ל, עוֹלָה בְּגִימַטְרִיא דְּרַךְ כַּנ"ל.

כִּי עַל-פִּי הַכְּוֹנֵת נֶעֱשֶׂה זֶה הַדְּרַךְ מִבְּחִינַת סְגוּל דְּקַם"א וְחִירִיק דְּס"ג, שֶׁהֵם בְּגִימַטְרִיא שְׁתֵּי פְעָמִים יב"ק, כַּנְּזָכָר לְעִיל. וְזֶה בְּעֶצְמוֹ סוּד, בְּחִינַת שְׁנֵי הַבְּקִיאוֹת הַנ"ל, כִּי בָּקִי בְּרָצוּא, שֶׁהוּא בְּחִינַת "אֶפֶס שָׁמַיִם", זֶה בְּחִינַת סְגוּל דְּקַם"א, כִּי אֶפֶס אוֹתִיּוֹת קַם"א. וּבָקִי בְּשׁוֹב, שֶׁהוּא בְּחִינַת: "וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּדָּה", זֶה בְּחִינַת חִירִיק דְּס"ג, מְלֻשׁוֹן: "אֵל תִּפְסֵג גְּבוּל עוֹלָם", שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁמִינֵי גְבוּלוֹ וּמַחֲזִירוֹ לְאַחֲזָרָיו, שְׁנֵי בְּחִינַת יְרִידָה, שֶׁהָאָדָם נוֹפֵל, חָס וְשָׁלוֹם, מִמִּדְרָגָתוֹ, וְהוּא נָסוּג אַחֲזָר, חָס וְשָׁלוֹם. אַף-עַל-פִּי-כֵן יַחֲזִיק אֶת עֶצְמוֹ, וְאֵל יִתְיַאֵשׁ עֶצְמוֹ לְעוֹלָם, כִּי גַם שֵׁם נִמְצָא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בְּבְחִינַת: "וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּדָּה", כַּנ"ל, וְזֶה בְּחִינַת שֵׁם ס"ג, כַּנ"ל.

כִּי סְגוּל דָּא חֲמָה, שֶׁהוּא נִקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁעַל הָאֶלְף, הַנְּחַלְקָת לְשֵׁלֶשׁ טַפִּינ, שְׁנֵיהֶן בְּחִינַת "אֶפֶס שָׁמַיִם", בְּחִינַת סְגוּל דְּקַם"א, שֶׁהוּא אוֹתִיּוֹת אֶפֶס, כַּנ"ל. וְחִירִיק הוּא בְּחִינַת נִקְדָּה הַתְּחַתּוֹנָה שֶׁל הָאֶלְף, שֶׁהוּא בְּחִינַת: "וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּדָּה", שֶׁהוּא בְּחִינַת חִירִיק דְּס"ג הַנ"ל.

וְזֶה שְׁכַתְּבָ שָׁם לְמַעְלָה בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְלָה: "וְכָשִׁישׁ לוֹ אֱלוֹ הַשְּׁנַיִ
 בְּקִיאוֹת הַנִּלְלָה אֲזִי הוּא הוֹלֵךְ בְּדַרְכֵי הַתְּשׁוּבָה", כִּי מִשְׁנַיִ
 פְּעָמִים בְּקִי, שֶׁהֵם בְּחִינַת קס"א וס"ג, "אֶפְסָ שָׁמַיִם וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל"
 וכו', עַל־יְדֵי־זֶה נַעֲשֶׂה בְּחִינַת דָּרָךְ, שֶׁהוּא בְּגִימַטְרִיא שְׁתֵּי פְּעָמִים
 בְּקִי, שֶׁהֵם קס"א וס"ג וכו', כִּי עַקֵּר דָּרָךְ הַתְּשׁוּבָה זֹכִין
 עַל־יְדֵי שְׁנַיִ הַבְּקִיאוֹת הַנִּלְלָה, וְאִזּוּ יִמִּין ה' פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל תְּשׁוּבָתוֹ,
 כִּי יִמִּין בְּגִימַטְרִיא דָּרָךְ, שֶׁהֵם שְׁתֵּי פְּעָמִים בְּקִי, כִּי פְּשׁוּטָה
 בְּגִימַטְרִיא סְגוּל דְקס"א וְחִירִיק דְס"ג, שֶׁהֵם בְּעֶצְמָם בְּחִינַת נְקֻדָּה
 הָעֲלִיּוֹנָה וְנְקֻדָּה הַתְּחִתּוֹנָה, שֶׁהֵם בְּחִינַת מַה שְׁצָרִיכִין לְבַקֵּשׁ הַשֵּׁם
 יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד, הֵן לְמַעְלָה הֵן לְמַטָּה, בְּחִינַת: "אִם אֶפְסָ שָׁמַיִם שָׁם
 אֶתָּה, וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּדֶךְ", שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁנַיִ הַבְּקִיאוֹת הַנִּלְלָה, וְעַל
 כֵּן כָּשִׁישׁ לוֹ שְׁנַיִ הַבְּקִיאוֹת הַנִּלְלָה, אִזּוּ הוּא הוֹלֵךְ בְּדַרְכֵי הַתְּשׁוּבָה,
 וְאִזּוּ יִמִּין ה' פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל תְּשׁוּבָתוֹ. וְהֵבֵן הַדְּבָרִים הַיְטִיב, כִּי הֵם
 דְּבָרִים עֲמֻקִּים מְאֹד.

**וְעַל־פִּי־זֶה תִּבְיִן לְקִשְׁרַת הַתּוֹרָה הַיְטִיב, שְׁמַחַת שְׁכַתְּבָ בְּסוּף
 מֵעַנִּין נְקֻדָּה הָעֲלִיּוֹנָה וְנְקֻדָּה הַתְּחִתּוֹנָה שֶׁל
 הָאֱלֹהִים, וְזֶהוּ בְּעֶצְמוֹ בְּחִינַת שְׁנַיִ הַבְּקִיאוֹת הַנִּלְלָה, (כִּי זֶה אֵינוֹ מְבֹאֵר
 בְּפִירוּשׁ בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְלָה, רַק עַל־פִּי כּוּוֹנֹת הַנִּלְלָה מוֹבֵן זֹאת מִמִּילָא
 לְמַשְׁכִּיל), וְזֶהוּ בְּעֶצְמוֹ בְּחִינַת תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה, שְׁכַתְּבָ שָׁם, כִּי
 זְבִיחַת הַיֵּצֵר הָרָע, שֶׁהוּא בְּחִינַת דָּם לַה', שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּשׁוּבָה
 הָרֵאשׁוֹנָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּבוֹד עוֹלָם הַזֶּה, זֶה בְּחִינַת נְקֻדָּה
 הַתְּחִתּוֹנָה, שְׁנַעֲשִׂית מִבְּחִינַת הַדְּמִימָה וְהַשְׁתִּיקָה, מִבְּחִינַת דָּם
 לַה'. וְכֵן זֶה הוּא בְּחִינַת חִירִיק דְס"ג וכו', שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּקִי בְּשׁוּבָה,
 כִּי לְתֵּשֶׁבֶת הַשְּׁנִיָּה שְׁעוֹשֶׂה עַל תְּשׁוּבָתוֹ הָרֵאשׁוֹנָה, שֶׁהוּא
 בְּחִינַת כְּבוֹד הָעוֹלָם הַבָּא, בְּחִינַת: "כְּבוֹד אֱלֹקִים הַסֵּתֵר דְּדָבָר", זֶה**

בְּחִינַת נִקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה, בְּחִינַת כְּתָר, שֶׁהוּא בְּחִינַת מִשָּׁה, בְּחִינַת סְגוּל וְכוּ'. וְהֵבֵן הַדְּבָרִים הַיָּטִב, אִיךָ כָּל הַדְּבָרִים הַנִּצְאָמִים שָׁם, בְּהַתּוֹרָה הַנִּ"ל, נִקְשָׁרִים וְנִכְלָלִים אַחֲר־כֵּךְ בְּיַחַד בְּקִשְׁר נִפְלֵא וְנוֹרָא, וְהַמְשִׁכִּילִים יְבִינּוּ קֶצֶת:

וְעַקֵּר הַדְּבָר, שֶׁעַל יְדֵי שֶׁהָאָדָם, כְּשֶׁהוּא בַּמְדִּירָגָה הַתַּחְתּוֹנָה מְאֹד, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הוּא מְחִזֵּק עֲצֻמוֹ וּמֵאֲמִין שֶׁגַם שָׁם יֵשׁ לוֹ תִקְוָה עֲדִין, כִּי גַם שָׁם נִמְצָא הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, בְּבְחִינַת: "וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּדֶךְ", אֲזִי מִמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמוֹ הַקְּדוּשָׁה מִשֵּׁם הַקְּדוּשָׁה הַיְיָ בְּמִלּוֹי ס"ג, שֶׁהוּא מְחִיָּה אֶת כָּל הַנְּסוּגִים אַחֲזֹר מִקְּדוּשָׁתוֹ לְהַחְזִיקָם לְבַל יִפְּלוּ לְגַמְרֵי, חֵם וְשָׁלוֹם, וְזֶה בְּחִינַת בְּקִי בְּשׁוֹב, שֶׁזֶה הַבְּקִיאוּת הוּא בְּחִינַת שֵׁם יב"ק הַקְּדוּשָׁה, בְּחִינַת שֵׁם ס"ג. וְכֵן כְּשֶׁהָאָדָם זוֹכֵה לְבוֹא לְאִיזוֹ מְדִירָגָה בְּקְדוּשָׁה הָעֲלִיּוֹנָה, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן אִינוֹ עוֹמֵד שָׁם, וְהוּא מִתְחִזֵּק וּמִתְגַּבֵּר לְעֲלוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר, אֲזִי מִמְשִׁיךְ הַקְּדוּשָׁה עַל עֲצֻמוֹ מִשֵּׁם הַקְּדוּשָׁה אֲקִי"ק בְּמִלּוֹי קס"א, שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּקִי בְּרָצוּא. כִּי הָאָדָם – כְּפִי תְנוּעוֹתָיו וְכְפִי הַתְּחִיּוֹנוֹתוֹ בְּעֲבוּדָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כֵּן גּוֹרֵם לְיַחַד הַשְּׂמוּת לְמַעְלָה וּמִמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמוֹ הַקְּדוּשָׁה מִשֵּׁם וְהֵבֵן הַיָּטִב:

וְהִנֵּה מְבֹאֵר לְעֵיל, שֶׁעַל-יְדֵי הַדְּמִימָה וְהַשְּׂתִיקָה שֶׁשׁוֹתְקִין לְחִבְרוֹ כְּשֶׁמְבַזִּין אוֹתוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכֵה לְתִשׁוּבָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת כְּתָר כַּנִּ"ל, עֵינֵי שָׁם, כִּי 'סִיג לְחֻכְמָה שְׂתִיקָה' כַּנִּ"ל, כִּי צָרִיכִין לְזַהֵר מְאֹד לְדוֹן אֶת כָּל אָדָם לְכַף זְכוּת, וְאֶפְלוּ הַחוֹלְקִים עָלָיו וּמְבַזִּין אוֹתוֹ, צָרִיךְ לְדוֹנָם לְכַף זְכוּת וְלִשְׁתַּק לָהֶם, וְעַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה בְּחִינַת כְּתָר. כַּמּוּבָא בַּמְדִּירָשׁ: 'מִשָּׁל לְאַחַד, שֶׁמְצָא אֶת חֵבְרוֹ שֶׁהוּא עוֹשֶׂה כְּתָר. אָמַר לוֹ: בְּשָׂבִיל מִי, אָמַר לוֹ: בְּשָׂבִיל הַמֶּלֶךְ. אָמַר לוֹ: כִּיּוֹן שֶׁהוּא לְצַרְךָ הַמֶּלֶךְ, כָּל אֶבֶן טוֹב שֶׁתְּמַצָּא,

תִּקְבְּעֵנוּ בּו' (וַיִּקְרָא רַבָּה פְּרָשָׁה ב), כָּךְ כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל הוּא בְּחִינַת
 כְּתָר לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, וְצָרִיךְ לְהַכְנִים בּו כָּל מִין אֲבָנִים טוֹבוֹת
 שְׂאֵפֶשֶׁר לְמִצָּא, דְּהֵינּוּ שְׂצָרִיכִין לְהַשְׁתַּדֵּל לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ אַחֲרֵי כָּל
 צַד זְכוּת וְדָבָר טוֹב שְׂאֵפֶשֶׁר לְמִצָּא בְּיִשְׂרָאֵל, וּלְדוּן אֶת הַכֹּל לְכַף
 זְכוּת, כִּי הֵם בְּחִינַת כְּתָר לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ כַּנִּזְכָּר לְעִיל. וְכִמוֹ
 שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרָנָם לְבִרְכָה: 'הָיוּ דָן אֶת כָּל אָדָם לְכַף זְכוּת'.
נְמַצָּא, שְׂעַל יְדֵי שְׂדָנִים אֶת הַכֹּל לְכַף זְכוּת, שְׂעַל-יְדֵי-זֶה
 שׁוֹתֵקִין לוֹ כְּשֶׁמְבַזֶּה אוֹתוֹ, כִּי מוֹצֵאִין בּו זְכוּת,
 שְׂאֵינּוּ חַיֵּב כָּל כָּךְ בְּמָה שְׂמְבַזֶּה אוֹתוֹ, כִּי לְפִי דַעְתּוֹ וּסְבָרָתוֹ נְדָמָה
 לוֹ שְׂרָאוּי לוֹ לְבַזּוֹת אוֹתוֹ וְכו', עַל-יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה בְּחִינַת כְּתָר, הֵינּוּ
 כַּנ"ל, שְׂעַל-יְדֵי הַדְּמִימָה וְהַשְׁתִּיקָה נַעֲשֶׂה בְּחִינַת כְּתָר, כַּנ"ל.
 וְהִבֵּן:

סְדֵר קְצוֹר לְקוֹטֵי מְנוּחָה רַבִּי הַיְוֵמָי:

יֵא עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה עַל-יְדֵי עֲנָוָה שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְשׁוּם עֲצָמוּ כְּאִין
 כַּמְדָּבָר לְדוֹשׁ וְלֹא יִשְׁגִּיחַ כָּלֵל עַל הַמַּחֲלָקָת וּבְזִיוּנוֹת שְׂמְבַזִּין אוֹתוֹ
 רַק יַחֲזִיק בְּמִדַּת הַשְׁתִּיקָה וַיְהִי מִן הַשׁוֹמְעִים חֶרְפָּתָם וְאֵינָם
 מְשִׁיבִים וְכַנ"ל, וְאִז נִקְרָא חָכָם בְּאַמְתּוֹ וְזוֹכָה לְתְּשׁוּבָה שֶׁהִיא
 בְּחִינַת כְּתָר. שְׂעַל-יְדֵי-זֶה זֹכִין לְכָבוֹד אֲמַתִּי וְנִצְחִי שֶׁהוּא כְּבוֹד
 אֱלֹקִים כַּנ"ל וְלַחֲלֹק טוֹב לְעוֹלָם הַבָּא. וְזֶה עֵקֶר הַתְּשׁוּבָתוֹ וְתַקּוּנוֹ
 עַל כָּל הָעוֹוֹנוֹת וַיִּזְכָּה לְהַכִּלֵּל בְּבְחִינַת אָדָם הַיּוֹשֵׁב עַל הַכֶּסֶּא
 שְׂמֵשֵׁם יוֹצֵא הַמְּשַׁפֵּט עַל כָּל בְּאֵי עוֹלָם:

יב צָרִיךְ לְהַשְׁתַּדֵּל לְחַפֵּשׁ תָּמִיד אַחֲרֵי כָּל זְכוּת וְדָבָר טוֹב שְׂאֵפֶשֶׁר
 לְמִצָּא בְּיִשְׂרָאֵל וּלְדוּן אֶת כָּל אָדָם לְכַף זְכוּת אֲפִלוּ הַחוֹלְקִים עָלָיו
 וְהַמְבַזִּין אוֹתוֹ, וְאִז יְהִי נִצּוֹל תָּמִיד מִמַּחֲלָקָת וְעַל-יְדֵי-זֶה עוֹשֶׂה
 כְּתָר יָקָר לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ בְּכִמָּה מִיַּי אֲבָנִים טוֹבוֹת:

סדר תשי פלוהר"ן הי"א:

אך במאמר הנ"ל מבאר שלפעמים מתגבר את עצמו בקנאה וחסדה גדולה כל-כך על מעות חברו, עד שעל-ידי-זה לוקח ממנו אף את אשתו. וכן היה, שאחר-כך סמוך לפטירת רבנו זכרוננו לברכה צוה לאנשיו שיאמרו להעשיר הנ"ל שיגרש את אשתו ויקח אשה אחרת ויליד בנים. וכן עשה וגרש את אשתו אחר פטירת רבנו זכרוננו לברכה כמה שנים.

ובתוך זה הזמן נפטרה אשתו של האיש הנ"ל שהיה לו קנאה על העשיר הנ"ל, ואז לקח האיש הזה את אשת העשיר הנ"ל ונתקמו כל דברי רבנו זכרוננו לברכה המרמזים במאמר הנ"ל. והעשיר הנ"ל לקח לו אשה אחרת והיו לו ממנה בנים ובענין העשיר הנ"ל יש הרבה לספר ואין כאן מקומו:

ל (ז) בעת שנסע לארץ-ישראל בתחלת נסיעתו מביתו שבת בקהלה סקאליע ושם ראה את הצדיק המפרסם מורנו הרב מנחם מענדיל זכרוננו לברכה מויטעפסק שנפטר בארץ-ישראל במפרסם. וגלה לו ששם "אתה" מסגל על הים כמובא בלקוטי א' בסימן רנ"ו כמו שכתוב (תהלים פ"ט): "בשוא גליו אתה תשבחם": לא (זא) כשאמר התורה הנדפסת בסימן רס"ב בלקוטי א' על פסוק (שם ק"ב): "ושקוי בבכי מסכתי" שקדם חדושי תורה צריכין לבבות. אמר אז על עצמו שבכל עת שהוא מחדש חדושי-תורה הוא בוכה מקדם. גם אז בעת ההיא ראינו בעינינו ענין זה, כי באותה העת אמר התורה "ויאמר בעז אל רות", ביום וא"ו ערב-שבת-קדש, קיץ תקס"ו. גם קדם לזה אמר התורה "דע שיש אריך אנפין דקלפה וכו'" בסימן רמ"ב, וביום חמישי שלפניו בכה לפנינו, ואחר-כך ביום שבת שלאחריו אמר הענין הנ"ל על פסוק:

סדר האלף-בית הימני:

יא. אם נשפך בבית יין כמים איכא ברכה. יב. אל תכנס לבית שיש בו צלמים. יג. מי שרוצה להכנס לבית לדור בתוכו, יאמר התורה כלה ואחר-כך יכנס לדור בתוכו. יד. מי שאין לו קרקע, אינו אדם. טו. יש מקום הגורם לעבר עברות. טז. פעם וזנות של אשה מחריב את הבית. יז. כשנחרב אסקפת הבית או פתחיה הוא סימן רע לבית.

חלק שני א. לדור בעליה הוא טוב יותר לעבודת הבורא מלדור בבית תחתון. ב. לפעמים בנין הבית גורם לאשה שלא תלד, כשהעצים שבבנין אינם מנחים כסדר הנתן להם מששת ימי בראשית, ואז הבית נקרא הרום אפלו בבנינו, וההרום הזה בא ומזיק לאשה ואינה מולדת. ג. בפתח ביתו של אדם נפר, אם תמו זכות אבותיו או אם חלה זכות אבותיו. ד. צריך להזהר בבניני הבית, שלא יהיה בבנינו עץ מאילני העושים פרות. ה. העצים שבבנין, זכה אדם הם בבחינת שרפים עומדים, ועומד הבנין זמן רב, לא זכה - השרפים נשרפים, וזהו השרפות דשכיחי. ו. כשאדם בונה חומה ונופל כפתו, ידע שזה סימן רע, חס ושלום, לזרעו. ז. אין אדם נהנה אלא כשדר במקום שדרו אבותיו. ח. סגלה כשנכנס לבית חדש לגור, יכניס לשם חרב או סכין או שאר כלי-זין. וסימן לדבר: בחכמה יבנה בית - כ'לי ח'מס מ'כרותיהם; חרבותיהם, מגורותיהם. ט. הכפה של בית הוא סימן לחבורה או משפחה מה שיקרה להם.

בישא א. מי שמביש פני חברו, נתאלם ושוכח. ב. מתר לביש את הרבנים, ששוכרין את הרבנות לשם גאווה, וראוי לבזותן

זֶה נֶתַן וְלֹא יַעֲבֹר

סיח — צִמְרֵן מִזֶּה רִנְיָתָהּ זִיכָרֹן לְ"צֶדֶק צְדִיק מִקֻּוֹה שִׁדְחָהּ צִדְדֵי מִסְפְּרֵיהֶם רַבְּנֵי יִהְיֶה תִּיקוּן לְכָל" —
— "חֶק נֶתַן וְלֹא יַעֲבֹר" יֵצֵא לְאוֹר עַיִן הוֹצֵאת "נִצְחָתִי וְאֵנִיחָה" שְׁעֵי יִשִּׁיבֵת תִּיקוּן הַמִּידוֹת —

וְלִהְיוּ בְּכֹבֶדוֹ, וְאִין עוֹמְדִין בְּפָנֵיהֶם, וְאִין קוֹרִין אוֹתָן רַבִּי,
וְהַטְּלִית שְׁעָלֶיךָ כְּמַרְדְּעֵת שֶׁל חֲמוֹר. ג. טוֹב לְבַטֵּל תּוֹרָה מִלְּבִישׁ
בֶּן יִשְׂרָאֵל. ד. הַמְּבֹזֵה תִּלְמִיד־חֶכֶם אוֹ חֵבֵרוֹ בְּפָנָיו תִּלְמִיד־חֶכֶם הוּא
אֶפִּיקוֹרוֹס, גַּם נִקְרָא מְגֵלָה פָּנִים בַּתּוֹרָה. ה. כְּתַנְתָּ שֶׁל צְדִיקִים
מְכַפֶּרֶת עַל שְׁפִיכוֹת־דָּמִים. ו. כְּשֶׁבִנִּי־אָדָם מְחַרְפִּין אוֹתָךְ, תִּתְעַנֶּה
וְתִבְכֶה.

סֵדֶר שִׁבְחֵי הַרְ"ן הַיּוֹמִי:

וְגֵלָה לוֹ שְׂיֵשׁ שָׁם שִׁדְ"ר מֵאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל וְעַמָּם עוֹד שְׁנֵי אֲנָשִׁים
מִמְּדִינָתָנוּ שֶׁהָיוּ בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל וְעָכְשׁוּ הֵם חוֹזְרִים לְבֵיתָם וְנוֹסְעִים
מֵאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל לְחוּץ־לְאֶרֶץ וְכֹאֲשֶׁר שָׁמַע זֹאת אָמַר הוּא, זְכוֹרֵנוּ
לְבִרְכָה, לְהָאִישׁ הַזֶּה לְשִׁהֵיהָ עִמּוֹ: "אֲנִי מִזְהִיר אוֹתָךְ לְבַל תִּגְלֶה
אוֹתִי כָּל וְלֹא תִגִּיד כָּל מִי אֲנִכִּי אִם יִשְׁאַלוּ עָלַי" וַיֵּצֵאוּ לְשֵׁם
לְעִיר הַזֶּה לְוַבּוֹאֵם לְשֵׁם מִיד הַכִּיר אֶחָד מִשְׁנֵי הָאֲנָשִׁים הַזֶּה לְ
שָׁנְסְעוּ מֵאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל לְבֵיתָם, אֶת הָאִישׁ שָׁנְסַע עִם רַבְּנֵנוּ, זְכוֹרֵנוּ
לְבִרְכָה, וְשָׁאֵל אוֹתוֹ: "מָה אַתָּה עוֹשֶׂה כָּאֵן?" הַשִּׁיב לוֹ: אֲנִי נוֹסֵעַ
עִם זֶה הַרֶדֶךְ בְּשָׁנִים לְאֶרֶץ הַקֹּדֶשׁ וְשָׁאֵל אוֹתוֹ "מִי הוּא זֶה?"
וְהַשִּׁיב לוֹ שְׂיֵשׁ לוֹ בִּילְעֵט מִהַקְּרִדָּאן שֶׁל הַקִּיר"ה מֵאוֹסְטְרִיָּה (רִשְׁיוֹן
מִנְצִיג הַקִּיסָר הָאוֹסְטְרִי) וְלֹא רָצָה לְגַלוֹת לוֹ מִי הוּא בְּעֵצְמוֹ כֹּאֲשֶׁר
הִזְהִיר אוֹתוֹ רַבְּנֵנוּ, זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה כִּי לְוַנְכַּנְסוּ בְּלִבָּם עַל רַבְּנֵנוּ,
זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה, שֶׁהוּא נוֹסֵעַ מִהַקְּרִדָּאן לְחֶלֶק עַל הַחֲסִיד הַמְּפָרָס
בוֹצִינָא קְדִישָׁא מוֹרְנוּ הָרַב אֲבָרָהָם קְלִיסְקָר, זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה
וְהַנְּלוֹיִם אֵלָיו וְנַכְנְסוּ בְּטָעוֹת זֶה עַד שֶׁתִּהְיֶה לָהֶם הוֹכָחוֹת גְּדוֹלוֹת
עַל זֶה לְפִי טָעוֹתָם וְנִדְמָה לָהֶם כְּאֵלוֹ הוּא זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה הוּא
מְשַׁלַּח מֵאֲנָשִׁים רַבִּים בְּשִׁבִיל לְחֶלֶק עָלָיו וְהַתְּחִילוּ לְחַקֵּר אֵצֶל
הָאִישׁ הַזֶּה לְשִׁהֵיהָ עִם רַבְּנֵנוּ, זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה, אִם יֵשׁ לוֹ אֲגֵרֶת,

וְהַשִּׁיב שָׂאִין לוֹ וְשָׂאֵלוֹ אֹתוֹ מַה כּוֹנְנָתוֹ בְּנִסְיָעָה זֶה לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל, וְהַשִּׁיב שָׂאִינוֹ יוֹדֵעַ כּוֹנְנָתוֹ וְלֹא רָצוּ עוֹד לְסַמְךָ עַל הָאִישׁ הַנִּי"ל וְאָמְרוּ שָׁנָם הוּא מְרַמָּה אֹתָם וְאָמְרוּ: "אַף־עַל־פִּי שְׂמִכְבָּר אָנוּ מִכִּירִים אֹתְךָ לְאִישׁ כָּשֵׁר, אֲבָל עֲכָשׁוּ שׁוֹב אֵין אָנוּ יוֹדְעִים אִם עוֹדֶךָ מִחֲזִיק בְּתַמָּתְךָ" וְשָׂאֵלוֹ אֹתוֹ: "שָׂאֲלֹת אֵת רַבְּךָ רַבִּי נַחֲמָן מִמְּעַדְוֵעַד בְּקָא אִם לְנִסְעַ עִם הָאִישׁ הַזֶּה? אָמַר לָהֶם: "הֵן" אֲבָל הֵם לֹא סָמְכוּ עוֹד עַל דְּבָרָיו כִּי"ל כִּי נִדְמָה לָהֶם בְּבִרְוֵר עַל רַבֵּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, כְּאֵלוֹ הוּא אִישׁ מְרַמָּה, חֵם וְשָׁלוֹם, וְנוֹסֵעַ לְחֶלֶק עַל אַנְשֵׁי אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל וְהִלְכוּ אֲצֵלוֹ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה בְּעֶצְמוֹ לְחַקֵּר אֲצֵלוֹ מִי הוּא וּמֵאֵיזָה מְקוֹם הוּא וּמֵאֵיזָה מְשַׁפָּחָה וְלֹא רָצָה לְגַלּוֹת כָּלֵל, וְדָבְרוּ אֹתוֹ בְּחִכְמָתָם וְרָצוּ לְחַקֵּר בְּכַמָּה אַפְּנִים כִּדִּי לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ אֵיזָה דְּבֹר לְהַבִּין מִמֶּנּוּ עַל־יְדֵי־זֶה מִי הוּא, וְהוּא הַשִּׁיב לָהֶם עַל כָּל שְׂאֵלוֹתָם בְּחִכְמָתוֹ וְלֹא יָכְלוּ לְהַבִּין כָּלֵל, וּבְלִבֵּל דַּעְתָּם מְאֹד מְאֹד, וְרַמָּה אֹתָם, וְעַקְּם אֵת מַחֵם, עַד שֶׁלֹּא יָכְלוּ לַעֲמֹד עָלָיו כָּלֵל לְהַבִּין מִמֶּנּוּ לֹא דָבָר וְלֹא חֲצִי דָבָר וּבְכָל פַּעַם נִדְמָה לָהֶם לְאִישׁ אַחֵר לְמַשָּׁל, שְׂשָׂאֵלוֹ אֹתוֹ אִם הוּא כִּהֵן הַשִּׁיב: הֵן אַחֲר־כֵּךְ בְּיוֹם שְׂאֵחַר זֶה שְׂאֵלוֹ אֹתוֹ פְּתָאֵם אִם הוּא יִשְׂרָאֵל הַשִּׁיב: הֵן שְׂאֵלוֹ אֹתוֹ: "אַתְמוֹל אָמַרְתָּ שְׂאֵתָה כִּהֵן וְעַכְשָׁו אַתָּה אֹמֵר שְׂאֵתָה יִשְׂרָאֵל?" וְהַשִּׁיב: "כִּהֵן זֶה מִדַּת חֶסֶד וְיִשְׂרָאֵל מִדַּת אַחֲרֵת, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם שֵׁישׁ בִּי מִדַּת זֹאת וְגַם מִדַּת זֹאת" וְאָמְרוּ לוֹ: "נִכְרַ אַתָּה שְׂאֵתָה מִתְחוֹלְקִים בְּוִדָּאֵי וְאֵינְךָ רוֹצֵה לְגַלּוֹת":

סדר שאלתו ערוך הימני:

(יט) בתחלת הכתיבה יאמר בפיו אני כותב לשם קדושת תפילין מלבד זה בכל פעם שכותב אזכרה צריך לומר שכותב לשם קדושת השם: הגה ויש אומרים דסגי כשמחשב שכותב האזכרות לשמן

הואיל והוציא בתחילת הכתיבה בפיו סגי בהכי (הרא"ש ה"ת וס"ת וטור יורה דעה וא"ח) ויש להקל בדיעבד וכשבא לנמנם לא יכתוב דאינו כותב אז בכוונה (א"ז): (כ) צריך לדקדק בחסרות ויתרות שאם חסר או יתר אות אחת פסולים ונמצאו המניחים אותם מברכים בכל יום ברכה לבטלה וגם שרוי בכל יום בלא מצות תפילין ונמצא עונש הסופר מרובה לכן צריך להיות מאוד ירא שמים וחרד לדבר השם המתעסק בכתיבת תפילין ותיקונן: (כא) כל פרשה אחר שיכתבנה יקראנה היטב בכוונה ודקדוק פעמים ושלש ויחזור ויקראנה קודם שיתננה בתוך ביתה כדי שלא תתחלף פרשה בפרשה: (כב) טוב לנסות הקולמוס קודם שיתחיל לכתוב הפרשה שלא יהא עליו דיו יותר מדאי ויפסיד וכן יזהר קודם שיכתוב כל שם לקרות כל מה שכתב כדי שלא יבאו לידי גניזה על ידו: (כג) אם מצא שחסר אות אחת אין לו תקנה שאם כן היו כתובין שלא כסדרן ופסולין משום דכתיב והיו בהוייתן יהו ואם יתר אות אחת יש לו תקנה על ידי שיגרור אותה אם היא בסוף תיבה או בתחלתה אבל אם היא באמצע תיבה לא משום דכשיגרור יהיה נראה כשתי תיבות: (כד) מותר לכתוב על מקום הגרר ועל מקום המחק אפילו אזכרה ולא ימחוק בעודו לח אלא ייבשנו יפה כי אז יגרר בקל ולא ישאר לו שום רושם: (כה) כל אות שהיא כתובה שלא כתקנה ואין צורתה עליה כגון נגע רגל האל"ף בגג האל"ף או פני האל"ף בפנים בגג שתחתיה או שהיה רגל הה"א או רגל הקו"ף נוגעים או שהיתה אות אחת חלוקה לשתי אותיות כגון צד"י שכתב יו"ד נו"ן או שי"ן שכתבה עי"ן יו"ד או חי"ת שני זייני"ן ואחר שכתב לפניו חזר ותקנם הוי שלא כסדרן ופסולין אבל להפריד האותיות הדבוקות אחר שכתב לפניהם שפיר דמי

דכיון שהאות צורתה עליה כשמפרידה מחבירתה לא הוי ככותב והוא הדין שאם לא היו מקצת יודי"ן שעל האלפי"ן והשיני"ן והעייני"ן ורגלי התוי"ן נוגעין בגוף האות ותינוק דלא חכים ולא טיפש מכירם שאע"פ שכתב לפניהם יכול לחזור ולתקנם דכיון דצורת האות היתה ניכרת ליכא משום כתבן שלא כסדרן ויש מי שאומר דהוא הדין אם חוטרא דחי"ת למעלה אין נוגעין זל"ז אך אין ניכר להדיא פרידתן אע"פ שהתינוק קורא שני זייני"ן מותר להדביקם: (כו) אם אותיות של שם דבוקות יכול להפרידם: (כז) אותיות ותיבות שנמחקו קצת אם רישומן ניכר כל כך שתינוק דלא חכים ולא טיפש יכול לקרותם מותר להעביר קולמוס עליהם להטיב הכתב ולחדשו ולא הוי שלא כסדרן: (כח) יש ליזהר שלא יכנס ראש הלמ"ד באויר הה"א או החי"ת אפילו בלא נגיעה: (כט) אם אין הפרשיות שגורות בפיו צריך שיכתוב מתוך הכתב: (ל) אינו רשאי לכתוב אלא א"כ יודע לקרות: (לא) אם אינו כותב מתוך הכתב לא יכתוב על פה שמקרא אותו אחר אלא אם כן יחזור הוא ויקרא בפיו: (לב) צריך להניח חלק למעלה כדי גגה של למ"ד: הגה (שיהיו גם הם מוקפים גויל) (תשובת מהרי"ל סימן קל"ד וב"ש) ולמטה כשיעור כ"ף ונו"ן פשוטה ובתחלתן וסופן אין צריך להניח כלל: הגה מיהו נהגו הסופרים להניח קצת בתחלה וסוף (אגור רוקח) וצריך להניח בין כל תיבה ותיבה כמלא אות וכן בין השיטים כמלא שיטה ובין כל אות כמלא חוט השערה כמו בס"ת וכמו שיתבאר בטור יו"ד גם צריך להניח מעט חלק בין פסוק לפסוק:

סֵדֶר לְקוּטֵי תְּפִלוֹת הַיּוֹמִי:

צט: וְזָכְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְקֶשֶׁר כָּל תְּפִלָּתֵנוּ לְצַדִּיקֵי אֱמֶת שְׁבִדוֹר, אֲשֶׁר יֵשׁ לָהֶם כֹּחַ לְהַעֲלוֹת תְּפִלָּתֵנוּ לְפָנֶיךָ דְּרָךְ הַשַּׁעַר

וְהַשְׁבֵּט הַשֵּׁד לְכָל תְּפִלָּה וְתַפְלָה:

ק: אָנָּה ה', עֵינֶיךָ הֵלֵא לְאַמוּנָה, חָנְנוּ וְזַכְנוּ וְעֲזָרְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, וְתִשְׁפִיעַ עָלֵינוּ אֱמוּנָתְךָ הַקְּדוּשָׁה תָּמִיד בְּלִי הַפְסֵק רַגַע וְתִזְכֶּה אוֹתִי וְאֶת כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְאַמוּנָה שְׁלֵמָה בְּאַמֶּת וְנִזְכָּה לְהֶאֱמִין בְּךָ וּבְצַדִּיקֶיךָ הָאֱמֵתִיִּים בְּאַמֶּת תָּמִיד, בְּלִי שׁוֹם מִחֻשְׁבֵּת חוּץ, חַם וְשָׁלוֹם, וּבְלִי שׁוֹם בְּלִבּוֹל וְנִטְיָה כָּלֵל, חַם וְשָׁלוֹם:

קא: וְאִזְכָּה לְהֶאֱמִין בְּנִסֶּיךָ הַקְּדוּשִׁים אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּנוּ מֵעוֹלָם נַפְסִים וְנַפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת וְאֲשֶׁר אַתָּה עוֹשֶׂה עִמָּנוּ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר עַד עַתָּה, נַפְסִים עֲלָאִין וְנַפְסִים תַּתָּאִין נַפְסִים נְגָלִים וְנַפְסִים נְסֻתָרִים, נַפְסִים עַל־פִּי דְרָךְ הַטָּבַע וְנַפְסִים שְׁלֵא עַל־פִּי דְרָךְ הַטָּבַע, נַפְסִים בְּכָלֵל וְנַפְסִים בְּפָרֵט, לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה, בְּכָלֵם אִזְכָּה אָנִי וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְהֶאֱמִין בָּהֶם בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה בְּלִי שׁוֹם דְּפִי וּבְלִבּוֹל כָּלֵל, חַם וְשָׁלוֹם וְתַסְתֵּם וְתַסְכָּר פִּי כָּל דּוֹבְרֵי שְׁקָר הָרוֹצִים לְהַכְנִים בְּפִירוֹת בְּלֵב וּלְכַסּוֹת נַפְסִים בְּתוֹךְ דְּרָךְ הַטָּבַע, חַם וְשָׁלוֹם, "מֵלֵא פְּנֵיהֶם קְלוֹן וַיִּבְקְשׂוּ שְׁמֶךָ ה'" וְעֲזֹר אוֹתָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְהַנְצִיל מֵהֶם שְׁלֵא נֹאכָה וְלֹא נִשְׁמַע לָהֶם כָּלֵל רַק תִּתֵּן לָנוּ כַּח לְהַכְנִיעַם וּלְשַׁבְּרָם וּלְעַקֵּר וּלְבַטֵּל מִחֻשְׁבֵּתָם הָרָעָה מִן הָעוֹלָם וּלְמַלְשִׁינִים אֵל תְּהִי תַקּוּהָ, וְכָל הַמִּינִים וְהַזָּדִים וְהָאֲפִיקוֹרְסִים כְּרַגַע יֵאָבְדוּ, וְתֵן בְּלִבָּם שִׁישׁוּבוּ וַיִּתְחַרְטוּ כָּלֵם מִדַּעְתָּם הָרָעָה וְהַנְּבוֹכָה, וַיִּשׁוּבוּ כָּלֵם אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת, וַיִּכִּירוּ כַּח מַלְכוּתְךָ:

קב: אֵל אֱמוּנָה, עֲזָרְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הָעֲצוּמִים שְׁנִזְכָּה לְאַמוּנָה שְׁלֵמָה בְּאַמֶּת כְּרָאוּי וְזַכְנוּ לָבוֹא לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מְקוֹם קְדֻשָׁתְנוּ, מְקוֹר הָאֱמוּנָה וְהַתְּפִלָּה וְהַנְּפִים, מְקוֹר הַחַיִּים, מְקוֹר הַתְּקָרְבוֹת יִשְׂרָאֵל לְאֲבֵיהֶם שְׁבַשְׁמִים, מְקוֹם קְדֻשָׁנוּ וְתַפְאֲרֵתְנוּ, מְקוֹם חַיִּינוּ וְאֶרֶךְ

יְמֵינוּ:

קג: אָבִינוּ שָׁבַשְׁמַיִם, חָמַל עָלֵינוּ בְּמִתְנַת חַנּוּם וְנִדְבַת חֶסֶד, וְזָכְנוּ בְּחֶסְדֶיךָ הָעֲצוּמִים לְעֵלּוֹת מְהֵרָה לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְנִזְכָּה לְעַבְדְּךָ שָׁם בְּאַמַּת בִּירָאָה וּבְאַהֲבָה וּמְהֵרָה לְהוֹצִיאֵנוּ מִתּוֹךְ עַמְּךָ גְּלוּתֵינוּ אֲשֶׁר גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ זֶה כַּמָּה וְכַמָּה שָׁנִים, וְהִבִּיאֵנוּ לְשָׁלוֹם מֵאַרְבַּע כַּנְּפוֹת הָאָרֶץ וְתוֹלִיכֵנוּ מְהֵרָה קוֹמְמִיּוֹת לְאַרְצֵנוּ:

קד: רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה יַדְעֵתָ אֲשֶׁר כָּל אַרְיכוֹת גְּלוּתֵינוּ זֶה הוּא רַק מִחֲמַת פְּגָם חֲלִישוֹת הָאֲמוּנָה, אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל זֶה גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ, וְעַדִּין לֹא זָכִינוּ לְתִקּוֹן פְּגָם הָאֲמוּנָה, וּמִחֲמַת זֶה אַרְךָ עָלֵינוּ הַגְּלוּת הַמֵּר הַזֶּה עַד הַנָּה:

קה: עַל כֵּן חָמַל עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, כִּי אֵין מִי יַעֲמִד בְּעַדֵינוּ, כִּי אִם שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל יַעֲמִד לָנוּ, שְׁתַּטֵּעַ וְתִקַּבֵּעַ אֲמוּנָתְךָ הַקְּדוּשָׁה בְּלִבֵּנוּ בְּאַמַּת מִעֲתָה וְעַד עוֹלָם וְתַסִּיר עַקְמִימִיּוֹת שֶׁבְּלִבֵּנוּ, שֶׁלֹּא יַעֲלֶה בְּלִבֵּנוּ שׁוֹם עַקְמִימִיּוֹת וְשׁוֹם קוֹשִׁיאַ, חֶם וְשָׁלוֹם, עַל הַנְּהַגוֹתֶיךָ, וְנִזְכָּה לְהֶאֱמִין תָּמִיד כִּי צְדִיק וְיָשָׁר אַתָּה "כִּי יָשָׁר דְּבַר ה' וְכָל מַעֲשָׂיו בְּאֲמוּנָה כָּל מִצְוֹתֶיךָ אֲמוּנָה, שֶׁקָּר רַדְפוּנִי עֲזֹרָנִי" חָנֵּנוּ וְעֵנֵנוּ וְזָכְנוּ לְאֲמוּנָה שְׁלֵמָה בְּאַמַּת תָּמִיד, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִזְכָּה לְשׁוֹב לְאַרְצֵנוּ בְּקָרוֹב כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: "תָּבוֹאֵי, תְּשׁוּרִי מֵרֹאשׁ אֲמָנָה" בְּמִהֲרָה בְּיְמֵינוּ אָמֵן:

תְּפִלָּה י קו: רַבּוֹן כָּל הָעוֹלָמִים, אֲדוֹן כָּל, אֲשֶׁר גָּלִיתָ אֱלֹהוֹתֶיךָ וְאֲדָנוּתְךָ בְּעוֹלָם עַל יְדֵי אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, וְעַל יָדָם נִתְגַּדְּלָתָ וְנִתְקַדְּשָׁתָ מְדוֹר לְדוֹר, עַד אֲשֶׁר זָכִינוּ לְקַבֵּל תּוֹרָתְךָ הַקְּדוּשָׁה עַל יְדֵי מֹשֶׁה נְבִיאְךָ נְאֻמָּן בֵּיתְךָ וְאָז רָאוּ כָּל הָעַמִּים וְכָל הַגּוֹיִים אֶת גְּדֻלָּתְךָ וְגִבּוֹרוֹתֶיךָ, אֲשֶׁר הִרְבִּיתָ לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ נִסִּים נִפְלְאִים וְנוֹרָאִים בִּיציאת מִצְרַיִם וּקְרִיעַת יַם סוּף

